

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

ЗА НАУКОВИЙ АВАНГАРД

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
ХХХVIII
№ 32 (1090)
27 ЖОВТНЯ
1972 р.
Ціна 2 коп.

АВАНГАРД МОЛОДІ

29 жовтня — день народження комсомолу. «Бути членом Спілки молоді, — говорив Володимир Ілліч Ленін на III з'їзді РКСМ, — значить вести справу так, щоб віддавати свою роботу, свої сили спільній справі». В цьому полягає комуністичне виховання. Тільки в такій роботі перетворюється молодий юнак чи дівчина в справжнього комуніста. Поясність, плідність роботи по комуністичному вихованню молоді завжди передувала в тісному зв'язку з виконанням цієї ленінської вказівки.

Діяльність комсомолу така ж багатогранна, як і вся наша велика, жвава і творча справа комуністичного будівництва.

Багато славних і героїчних сторінок вписав комсомол в історію нашої Батьківщини.

Авангардну роль в житті студентства університету відіграє комсомольська організація. Роль комсомольських організацій факультетів в підвищенні академічної успішності значна і вагома. Стабілізація показників її (понад 90 процентів по університету) свідчить про цілеспрямовану роботу комсомольських бюро факультетів. Багато уваги приділяють комсомольські бюро курсів та факультетів підвищенню активності комсомольців, за участі в участи в трудовому семестрі.

Близько 900 студентів взяли участь цього літа в третьому трудовому семестрі. Багато робиться комсомольськими бюро факультетів по підготовці до гідної зустрічі 50-річчя утворення СРСР. Можна що й ще продовжувати перелік славних справ комсомольської організації університету.

Партія і уряд приділяють велику увагу комсомолу, ставлять перед ним нові завдання. Виконуючи рішення ХХІV з'їзду КПРС і ХХІV з'їзду КП України, комітет комсомолу скерує свою роботу на те, щоб комсомольці і студентська молодь отримували знання не тільки з спеціальних і суспільних наук, але й формувались переконаними активними ленінцями.

У нас є з кого брати приклад. Успішно поєднав своє навчання з громадською роботою студент четвертого курсу, секретар комсомольської організації мехмату С. Скород, комсорг другого курсу В. Васникова, студент третього курсу інституту М. Мальцев, член комітету комсомолу В. Козюра, студент другого курсу юрфаку Н. Оробей, студентка другого курсу фаху РГФ В. Д'якова, студентка четвертого курсу біофаку О. Демчинська і багато інших.

Хочеться побажати успіхів у навчанні і праці, міцного здоров'я всім комсомольцям університету, ветеранам комсомолу і викладачам, які багато роблять для зміцнення і удосконалення ідейно-виховної роботи серед студентства університету для успішного виконання рішень ХХІV з'їзду КПРС і ХХІV з'їзду КП України і своїм прикладом мобілізують весь студенський колектив на гідну зустріч 50-річчя утворення СРСР.

З 54-го річницею ВЛКСМ тебе, комсомолія університету!

В. МАТКОВСЬКИЙ,
секретар комітету комсомолу.

АКТИВНО, ПО-ДІЛОВОМУ

Відбулися звітно-виборні партійні збори в партійній організації юридичного факультету. Про роботу партійного бюро в 1972 році виступив зі звітною доповідю секретар партійної організації факультету комуніст В. П. Ващенко.

Звітна доповідь активно обговорювалася. Виступаючи вели серйозну розмову про авангардну роль комуністів в покращенні учбово-виховної роботи зі студентами, прищеплення їм практичних навичок. В дебатах неодноразово підкреслювалось, що в роботі факультету є успіхи, але разом з тим, є й недоліки. На вечірньому відділенні погане відвідування лекцій є успішність студентів, немає планомірності в оформленні наочної агітації.

Було також відзначено, що під керівництвом партійного бюро комуністи факультету і весь колектив загалом багато зробили по реалізації рішень ХХІV з'їзду КПРС і ХХІV з'їзду КП України, травневого Пленуму ЦК КПРС, Постанови ЦК КПРС «Про підготовку до 50-річчя утворення СРСР», Постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР і «Про заходи по дальшому удосконаленню вищої освіти в країні». Комуністи факультету прийняли рішення, спрямоване на послідовну боротьбу за виконання планів партійної організації по підготовці ідейно зарізанів спеціалістів високої кваліфікації.

Партійні збори юридичного факультету пройшли в обстановці ділової і політичної активності.

Обрано новий склад партійного бюро, яке очолив комуніст Ю. С. Червоний.

Л. ЛОСЕВ.

Трудяще Радянського Союзу!
Ознаменуємо 50-річчя Союзу
РСР новими досягненнями в
здійсненні рішень ХХІV з'їзду
партиї, зміненні економічної
і оборонної могутності нашої
Батьківщини!

(Із Закликів ЦК КПРС до 55-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції).

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ВИКОНУЄМО

Виконуючи свої зобов'язання на честь великого свята, кафедра педагогики провела дні педагогічної науки у двох районах області. Так, у Біляївці члени кафедри зустрілися з вчителями району і виступили перед ними з доповідями: «50-річчя СРСР і сучасні проблеми удосконалення середньої освіти» — І. І. Кобиляцький; «50-річчя СРСР і сучасні питання комуністичного виховання учнів» — Г. П. Гребенна; «Профорієнтаційна робота серед учнів старших класів» — Л. М. Васильєва; «50-річчя СРСР і сучасні завдання педагогічної пропаганди» — В. І. Литовченко.

А 19 жовтня члени кафедри педагогіки зустрілися з вчителями

І. КОБИЛЯЦЬКИЙ,
доцент кафедри педагогіки.

ПРИПИНІТИ ЗЛОЧИН

— Ми вимагаємо негайного припинення бомбардування Північного В'єтнаму й виводу американських військ з усієї Південно-Східної Азії.

Американські війська виявляють нечувану жорстокість: бомблять школи, лікарні, заводи, дамби, вбивають мирних мешканців та дітей. Але цією не зламає в'єтнамських патріотів, іх боротьба справедлива! — закінчується пемогою! — заявив студент з

НДР Дітер Тауберт на мітингу солідарності з народом В'єтнаму, що бореться, який відбувся в суботу, 21 жовтня. На мітинг прийшли студенти, аспіранти та викладачі хімічного факультету ОДУ.

Вони прийшли, щоб висловити протест проти беззаконних дій американських військ і свою беззастережну підтримку боротьби в'єтнамців.

На мітингу виступила студентка з ДРВ Нгуен Тхі Зунг. «Ми дуже вдачні Радянському Союзу та іншим соціалістичним країнам за всеобщу підтримку справедливої боротьби в'єтнамського народу», — відзначила воно в своєму виступі.

Учасники мітингу одностайно прийняли резолюцію, в якій говориться:

«Колектив співробітників та студентів хімічного факультету різко засуджує злочинні дії американських імперіалістів. Разом з усім радянським народом ми цілком і повністю схвалили всі заходи Комуністичної партії і Радянського уряду по наданню всеобщої допомоги в'єтнамському народові. Ми рішуче вимагаємо припинення жорстоких бомбардуванок території ДРВ й повного виводу всіх американських військ та їх посібників з цього району.

На фото: виступає Нгуен Тхі Зунг.

Фото І. КЛІМЕНКА.

КОНФЕРЕНЦІЯ МОВОЗНАВЦІВ

18 жовтня в нашому університеті розпочала свою роботу республіканська наукова конференція з проблем взаємодії української літературної мови і територіальних діалектів.

Відкриваючи конференцію, проректор університету доктор філологічних наук професор В. В. Фашченко підкреслив, що філологи Радянської України зібралися для спільног розв'язання актуальних лінгвістичних проблем у передень великого свята — 50-річчя утворення СРСР, і це відчувається в тематиці і характері досліджен, присвячених вивченю внутрішніх законів розвитку і злагачення мови українського народу — рівноправного члену великої вільної сім'ї соціалістичних націй.

Свого часу, нагадує професор В. В. Фашченко, радянський поет Максим Рильський писав:

Свободу всім земним языкам!

Великий Ленін возвістив,

Ці поетичні рядки — гласо, під яким проходила робота конференції, що об'єднала на своїх засіданнях відомих мовознавців республіки — вчених Києва, Львова, Одеси, Харкова, Чернів-

ців, Запоріжжя та багатьох інших міст України.

На першому пленарному засіданні з великою увагою було заслушано доповіді доктора філологічних наук Ф. П. Медведева (Харків) та І. М. Дуза (Одеса) про розвиток національних літератур та літературних мов народів СРСР після Жовтня. Своїми думками з приводу взаємодії між українською літературною мовою і народнimi говорами та типології їх зв'язків поділилися з присутніми доктор філологічних наук І. Г. Матвієв і кандидат філологічних наук Т. В. Назарова (Інститут мовознавства АН УРСР ім. О. О. Потебні).

Конференція тривала три дні. На її пленарних і секційних засіданнях заслушані і обговорені понад 60 доповідей.

Партком і ректорат Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова побажав всім учасникам республіканського форуму лінгвістів цікавих дискусій, успішної, плідної роботи.

На фото: учасники конференції обмінюються думками. Доктор філологічних наук І. Г. Матвієв та доцент А. А. Москаленко.

Фото К. ЧЕЧКІНОЇ.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЛЕНІНСЬКИЙ ОГЛЯД АКАДЕМІЧНИХ ГРУП

Ленінський огляд академічних груп присвячується виконанню рішення ХХІV з'їзду КПРС, гідній зустрічі 50-річчя утворення СРСР і 103-ї річниці з дня народження В. І. Леніна. Це звіт кожного комсомольця про його особистий внесок в справу будівництва комунізму.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ ОГЛЯДУ:

об'єднати вивчення теоретичної спадщини В. І. Леніна, класиків марксизму-ленінізму, рішення ХХІV з'їзду КПРС і ХХІV з'їзду КП України, XVI з'їзду ВЛКСМ і XVI з'їзду комсомолу України, матеріалів I Всеесоюзного зльту студентів з практичною участю

ОГЛЯД ВКЛЮЧАЄ В СЕБЕ:

— виховання студентів в дусі радянського патріотизму й комуністичного інтернаціоналізму;

— активну участь кожного комсомольця у виконанні рішення ХХІV з'їзду КПРС і ХХІV з'їзду КП України, з'їздів Ленінського комсомолу;

— участь в ленінських читаннях, студентських наукових конференціях;

кожного комсомольця в комуністичному будівництві;

— виховувати у студентів ідейну переконаність, суспільно-політичну активність, творче ставлення до навчання;

— підвищити авторитет і роль академічної групи як колективного вихователя кожного її члена.

цих з проблем супільніх наук;

— налагоджувати оволодіння основами обраної спеціальності, участь в русі «Ходного відстаючого по-руч», боротьбу за високу якість знань;

— активну участь в роботі НСТ, участь в студентських наукових конференціях, конкурсах;

— участь в агітоходах, зустрічах з ветеранами Комуністичної партії і комсомолу, передовиками виробництва;

— розповсюдження комсомольсько-молодіжної преси;

— проведення спільних заходів з іноземними студентами, що навчаються в ОДУ;

— активну участь в громадсько-корисній праці, студентських будівельних загонах, роботу на будівлях університету, на суботниках;

— участь в художній самодіяльності і спортивному житті;

Примітка: факультети щомісяця підбивають підсумки й за цими результатами визначаються три кращі групи.

Загальне підбиття підсумків буде проводитись в квітні 1973 року до 103-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

Три кращі академічні групи університету будуть нагороджені почесними грамотами і призами комітету комсомолу університету.

Комітет комсомолу.

Звіти її вибори

З ВОГНИКОМ

Днями відбулися звітно-виборні комсомольські збори на нашому третьому курсі. До них старанно і погано відносилися не тільки комсомор, але й весь курс. І це дали певні результати. Збори пройшли бурхливо і по-справжньому цікаво.

Дуже змістовою і глибоко продуманою була звітна доповідь нашого комсомора Юрія Немченка.

В ній висвітлено всі ті добре спрахи, що проробив курс за рік.

Також критично підійшов до невиконаних пунктів запланованого. Зокрема, добре було висвітлено питання ідейно-політичної підготовки студентів. Велику увагу комсомор приділив навчанню і самому наболілому питанню — від-відуванню лекцій та практичних занять. Курс, загалом, непогано підготувався до минулої сесії. Але в результаті саме пропусків багато здібних студентів одержали низькі оцінки, що, звичайно, не могло не вплинути на загальний показник успішності на курсі.

В обговоренні доповіді активну участь взяли всі присутні на зборах. При обговоренні було відзначено позитивні та негативні аспекти діяльності курсового бюро. Про-

його діяльність свою думку висловили комуністи Сергій Коротенко та Василь Берназ.

Бурхливо обирається новий склад курсового бюро. І це зрозуміло: кожен хотів висунути кандидатуру самого гідного, самого активного і дійового комсомольця, щоб жити на курсі проходило цікаво й весело.

Взагалі, як кажуть, поживемо — побачимо, як працюватиме в таких бурхливих перипетіях знову обране бюро. Дуже хочеться, щоб наслідки були якомога кращими. Звичайно, це залежатиме не тільки від членів бюро, а взагалі від двох комсомольців курсу.

Я думаю, вони завжди підтримають своє нове керівництво в хорошій справі. Вони це вже не раз доводили своїми справами.

* * *

Цікаво її змістово пройшли збори і на другому курсі нашого факультету, де був присутнім інструктор студентського відділу ЦК ВЛКСМ В. В. Бовкун.

В. ТОФАН,
студент третього курсу
юридичного факультету.

Не згоден — заперечуй!

ПРО КАР'ЄРУ І „КАР'ЄРИСТІВ“

Під час торішнього розподілу п'ятикурсників одному з комсоморів важкою каменюкою було кинуто докір: ти, мовляв, робив правильно: в активістах ходив, був на виду в деканаті — от тобі й направлення на роботу дісталось краще, а ми — прості та наївні — лише знали, що вчилися, то й зосталися на бобах. І десь в кутку пролунало страшне слово: «кар'єрист»...

А хлопець пік раків, не знаючи, як тут бути. Справді, найліпше направлення йому випадло саме за те, що був активістом. В ту мить здавалось йому, що наче й справді він когось обдував, бо влаштувався краще, ніж решта.

І не знайшлюся жодного, хто б захистив юнака...

А що тут дивного? Чому те місце мала одержати випадкова, байдужа людина? По-моєму, все абсолютно вірно і логічно. Як часто незаслужено лунають ті вбивці-слові в адресу хоробріх, неспокійних юнаків та дівчат, яким не хо-

читься сірої буденості, в котрій байдужки проминають, на-че вода в пісок, студентські роки. Та є автору цих заміток, треба відвідати сказати, не раз доводилось чути пущені по його адресі «несимпатичні» слова. «А, знаємо ми цих активістів — усі для себе робите, тепле місце готуєте! І, дивись, в когось й справді відпала охота щось робити — на біса воно мені, щоб скоса дивились і скептично усміхались Павла, Таня чи Женя...

Нікак не доберу, чому соромитися треба прагнення до великого та значного? Справді. Нерідко воно пов'язане з деякими вигодами, що дає посада. Хіба ж це соромно? Головне, аби посада, плаття і окремий кабінет з оббитими шкірою дверима не стали єдиною метою. За «теплим місцем», мені віддається, треба бачити дедалі більше поле діяльності, можливість вдосконалення, можливість проявити себе, врешті-решт — не лякаючись бутів багальним — віддати суспільству

якомога більше свого хисту та знань.

Коли ти відчуваєш в собі такі сили, коли твердо впевнений, що зможеш здійснити більше, то не зробити це — просто злоні. Ще про таке. В час сесії на питання: «Все вивчиз?» — ніколи не одержиш ствердну відповідь.

— Ти що! Ледве до кінця встиг дійти...

А відмінник — то, як водиться, або «зубрилка», або «сухар». «В аспірантуру пнется!» — ехідно кажуть деякі.

Ну, що з того! Хоче хлопець зайнятися науковою, серце до неї лежить, здібності є, то чому б і ні?

— В школу не хоче, от і вся наука! — знайдеться ще один аргумент.

Наче праця вченого чи журналіста — то мед ложкою їсти. Ви б, краще спіталі, скільки недоспаних ночей, скільки сотень проштудійованих книг лежить за кандидатською дисертацією. А середній вік журналістів за даними

КОМСОМОЛ — ЮНІСТЬ ПАРТІЇ

29 жовтня — день народження Спілки

ПРАЦЮЄ КІНОЛЕКТОРІЙ

В нашому університеті з 13 жовтня почав працювати кінолекторій, присвячений 50-річчю утворення СРСР. Засідання проходять в Ленінській аудиторії головного корпусу.

Вже пройшло два засідання кінолекторія. Перше було присвячено столиці нашої Батьківщини — місту-герою Москви. Лекцію про історію міста, його архітектуру, економіку, культуру прочитав доцент О. Г. Топчієв. Після лекції учасники кінолекторію дивились кінофільм «Зірка, Росія».

Кінолекторій буде працювати до 1-го лютого 1973 року. Лекції по кожній республіці будуть читати викладачі кафедри економічної географії геолого-географічного факультету і, відповідно, будуть демонструватися кінофільми про кожну республіку нашої Батьківщини.

В. ШИБУНЯЄВ.

ЗА КРАЩУ РОБОТУ

Підбиті підсумки Всесоюзного конкурсу навчального року на кращу наукову роботу серед студентів вищих училищ закладів СРСР з природничих та технічних наук. Приказом Міністра вищої та середньої спеціальної освіти СРСР нагороджено велику групу учасників конкурсу.

Серед нагороджених — студенти нашого університету. Грамотою Міністерства вищої та середньої

спеціальної освіти СРСР по розділу «Теоретична і експериментальна хімія» нагороджено студентки хімфаку С. Богіна та А. Бенько за роботу «Про синтез й властивості 7-бромазієнів похідних 1,4-бензендіазепінів»; по розділу «Геологомінералогічні науки» студент геолого-географічного факультету Є. Черкез за роботу «Прогноз стійкості засувних схилів методом лабораторного моделювання».

В ПОЛІ ЗОРУ —
ПЕРШОКУРСНИК

ВСЕ ЩЕ ПОПЕРЕДУ

Після роботи в колгоспі всі стрілися: такі гамірливі, веселі. Вражень — сила-силенна, залишилися ще з літа. Де не вистачало слів — допомагали жесты, інколи сила голосу (ми й не знали, що в наших голосів такі широкі звукові діапазони). Але, здається, все вже висловлено, можна й озирнутися навколо.

Незнайомі обличчя, ще без студентських «чортіків», пинали очі...

Перший курс незнайомий, Нам тепер з тобою по путі, Здрастуй, будь, як вдома...

Хочеться, щоб ці слова перевонали першокурсників, що вони вже переступили один головний поріг, що вони вже нащі, як кажуть, хоч і «все ще попереду». Все ще попереду: і радість пізнання, і перша сесія, і перша «трійка». Ізможливо, і справжнє кохання у декого з них почнеться саме в стінах університету (і таке трапляється).

Головне — у всьому слухатися викладачів, але... мати й свою голову на плечах. Будуть труднощі, багато труднощів. Будуть недоспани нічні недоречні практичні, будуть «двійки» й «трійки» (від цього ще ніхто не був застраховані). Та головне — не падати духом. Істинна в підручниках... і не тільки в підручниках.

А саме головне — це те, що сила в колективі. Ось про це, ви, дорогі першокурсники, починні пам'ятати з самого початку. Адже без колективу не будуть проходити цікаво ні практичні, ні семінарські заняття, не буде дружби — будуть неприємності. І ще одне. Староста — своя людина на курсі, і що не було натягнутого відношення з деканатом, її треба цінувати, щоб там не було. Це, так би мовити, закон курсу.

Все ще попереду. Щастя вам, дорогі наші першокурсники! Успіхів вам в навчанні!

Л. БИЧОК,
студентка другого курсу
історичного факультету.

Сторінку підготував відділ комсомольського життя газети «За наукові кадри»

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

A ДАВАЙТЕ зробимо у себе

кафе!!!

СТУДЕНТСЬКЕ!

ДЛЯ ВСІХ!

Давно пролунав цей лозунг, але чому не вдалась чудова витівка — навіть старожили не пам'ятають. Що ж, час пройшов, але ідея залишилася, і ось сьогодні ми знову всі бажаємо

ВЕЧІРНЄ!

СТУДЕНТСЬКЕ,

ДЛЯ ВСІХ...

Ми взяли декілька інтерв'ю у представників нашого багатонаціонального студентського братерства:

У нас в НДР давно існують молодіжні клуби. Багато цікавого й корисного можна перенять звідти. Обов'язково на-

ституті ось вже декілька років існує молодіжний клуб-кафе (до речі, просте й близьку вирішення питання) «Евріка», створений зусиллями студентів, організованими від початку до кінця. Ми зустрілись з заступником президента «Евріки» Яном Юзефпольським. Ось що він розповів: «Справа це важка. Неможливо, не забувши нічого, розповісти, як ми боролися за нашу «Евріку». Боролися з адміністрацією Італії за зал, з начальством — щоб дозволило, з бухгалтером — щоб горши дав. Але все одно, через гори трубошів ми прийшли до нашого першого вечора. Результати були сумні: побито 153 склянки, зламали понад 10 стільців, витягли вісім шибок...

Багато, ще дуже багато можна писати про пропозиції, і про організацію, і про участь, але це пізніше. Важливо інше: створити молодіжний студентський клуб-кафе можна й потрібно, навіть необхідно.

Турботи студентські

Всі, власне, „за“...

дамо допомогу».

Група німецьких студентів.

«Це дуже цікаво й потрібно, можемо допомогти в створенні студентського ансамблю, хлопці музиканти в гуртожитку є».

Студенти з Африки, кубінці.

«Так, ми всі бажаємо, ми вважаємо, що це потрібна річ. Хотілось б створити приему обстановку для відпочинку, відповідне освічення — взагалі добре оформлення».

Чехословацькі друзі.

— Кафе? Зрозуміло, ми «за». А що, хтось проти?

— А як ви уявляєте собі це на практиці? Яким би хотіли бачити? — Замовкли, подумали, не зовсім впевнено:

— Ну, ось хоча б як в політехнічному: кафе, столики, музика... Аансамбль студентський у них...

— Скажіть, дівчата, що вас приваблює більше: кафе чи клуб? (різниця між першим й другим в наявності столиків, кафе, буфету).

Посміхнулись сором'язливо:

— Кафе...

Н. Ареф'єва, Г. Грошева,

Н. Кравець — II курс мехмату.

— Звичайно, клуб: п'янок і в ресторанах вистачає (це вже де-що інша точка зору).

— Яким? Ну, ось є в політехнічному...

З НОВ політехнічний. Ну, що ж, ми поїхали на проспект Шевченка.

ТВОРЧА ІНІЦІАТИВА СТУДЕНТІВ

Багатьох проблем торкається НСТ історичного факультету. Під його керівництвом працюють гуртки історії СРСР, Вітчизняної війни та ін. Багато цікавих засідань, на яких були заслухані наукові доповіді, провів гурток історії СРСР з проблемами Великої Вітчизняної війни (керівник доцент П. Некрасов, староста — студент 5-го курсу О. Мотрич). Студенти 5-го курсу історичного факультету проходили педагогічну практику в 29-й середній школі. Гуртківці Мотрич, Сиволап, Панько провели цікаві засідання гуртка, присвячені радянсько-югославській бойовій співдружності, 28-річниці визволення м. Белграда від німецько-фашистських загарбників. Доповідь, присвячену визволенню Белграда, зробив студента 5-го курсу О. Панько.

З спогадами виступив кандидат історичних наук, учасник військової війни югославського народу, Л. М. Мілич. Зустріч проходила з учнями 9-10-х класів середньої школи № 29, а також лекторської групи школи.

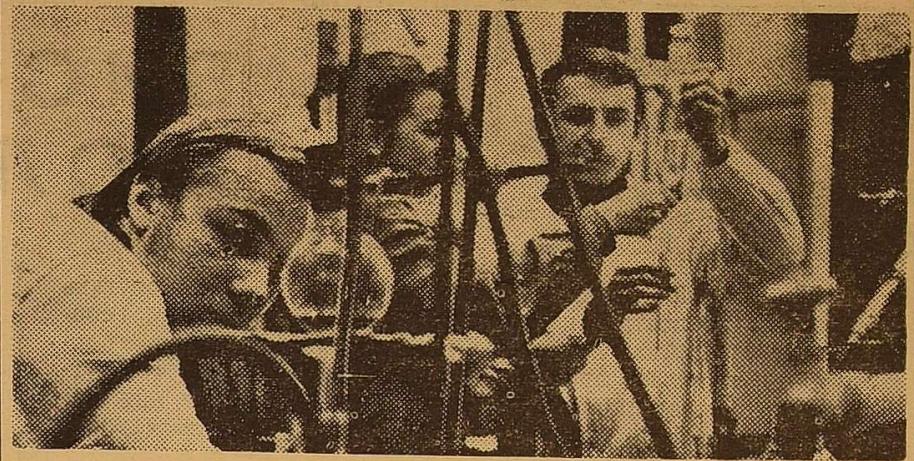
Обидві доповіді учні слухали з великим інтересом. Учні висловили бажання частіше зустрічатися.

Робота зі школами міста — важлива частина діяльності гуртків історичного факультету. Думаємо, що цінне починання гуртка історії СРСР одержить підтримку з боку інших гуртків, тому що з'язок зі школами — важлива ланка в їх роботі.

Т. ЛОГВІНОВСЬКА, старший лаборант кафедри історії СРСР.

В Одеському політехнічному інституті ось вже декілька років існує молодіжний клуб-кафе (до речі, просте й близьку вирішення питання) «Евріка», створений зусиллями студентів, організованими від початку до кінця. Ми зустрілись з заступником президента «Евріки» Яном Юзефпольським. Ось що він розповів: «Справа це важка. Неможливо, не забувши нічого, розповісти, як ми боролися за нашу «Евріку». Боролися з адміністрацією Італії за зал, з начальством — щоб дозволило, з бухгалтером — щоб горши дав. Але все одно, через гори трубошів ми прийшли до нашого першого вечора. Результати були сумні: побито 153 склянки, зламали понад 10 стільців, витягли вісім шибок...

Багато, ще дуже багато можна писати про пропозиції, і про організацію, і про участь, але це пізніше. Важливо інше: створити молодіжний студентський клуб-кафе можна й потрібно, навіть необхідно.

НА КОНКУРС

ДОВГІ ГОДИНИ СИНТЕЗУ

ХІMІЯ ЧАСТО ДАРУВАЛА МЕНІ НАЙВЕЛИЧНІШУ НАСОЛОДУ І ЗНАННЯ ЩЕ НЕ РОЗВІДАНИХ ТАЄМНИЦЬ ПРИРОДИ.

М. Д. ЗЕЛІНСЬКИЙ.

У хіміків третього курсу почався восьмогодинний практикум в лабораторії органіки. Таких робочих днів буде тридцять п'ять. В Олени Писаревої, Юрія Попкова, студентки з НДР Марліс Дінель та інших, керівника групи доцента Т. К. Чумаченко, лаборантки С. П. Рапуто і в головного «боляльника» кота Шизика.

Сидячи на високій табуретці перед столом, хіміки підлівають у колби розчини. Їм не здається нудними ці операції. Не набридають і нескінчені ретельні зважування порцій речовини. Кип'ятять і чекають. Чекають і кип'ятять. Якщо в аналітичній хімії захоплює задача пізнати, то в органічному синтезі можна знайти іншу радість — створити. Чарівне перевтілення однієї речовини в іншу...

Майже сто років тому у цих стінах починали свої роботи з синтезу великий російський хімік М. Д. Зелінський. І коли він провів свій перший синтез, то зрозумів, що буде хіміком-органіком.

К. ЧЕЧКІНА.
Фото автора.

М. ШЕПЕЛЯВА,
студентка четвертого курсу
історичного факультету.

Видатний радянський сатирик

В цьому місяці минуло 75 років з дня народження відомого радянського письменника-сатирика Ілля Ільфа.

Ілля Арнольдович Файнзильберг (Ілля Ільф) народився в Одесі в 1897 році.

Перша його професія була досить далекою від літератури. Ільф закінчив одеську школу ремісничих учнів і працював електромонтером. Відкримо повість К. Г. Паустовського «Время больших ожиданий»:

«В той час (1919—1920 рр.) Ілля Арнольдович Ільф ще не був письменником, а ходив по Одесі й ремонтував електрику. Працював він повільно. Стоячи на своїй стрем'янці, поблискуючи склом пенсне, Ільф уважно слідкував за всім, що відбувалось біля його ніг в гамірних квартирах і установах. Очевидно, Ільф бачив багато смішного, тому що завжди посміявався, хоча й мовчав».

Навряд чи ми можемо зараз точно сказати, що саме з того смішного, що бачив Ільф, увійшло в його твори. Але те, що спостереження за бурхливим одеським життям тих років знадобились йому, ми можемо стверджувати. Тому що, за словами Паустовського, десятки Остапів Бендерів, поки що не описані і не викритіх, проходжувалось, погойдувшись поблизу Ільфа. Вони не звертали на нього особливої уваги і лише зрідка відпускали шпильки з приводом його інтелігентного пенсне й підтягнутих брюк.

Звичайно, Ільф бачив ці речі, тому що спостерігати він вмів. Можливо, описуючи через багато років «Геркулес», письменник згадував Опіркомбут і своїх колег по роботі. В комусь з них він вбачив риси бухгалтера Берлаги або скромного рагівника — мільйонера Корейко.

А взагалі робота електромонтером і служба в Опіркомбуті були частиною тих життєвих врахень, які потрібні кожному великому письменнику.

Були й інші враження. Літературне життя Одеси, не зважаючи на важке становище в місті, било ключем.

В 1920 році всі вони були молоді, здорові і, незважаючи на голод й розрху, дуже веселі й завзяті. Олеша, Славін, Катаев, Багрицький, Кірсанов, Паустовський.

Вони організовували диспути і літературні вечори, на яких спірчались про створення нової літератури.

Молодими завзятими голосами читали вони свої поеми й оповідання, часто не усвідомлюючи, що вони самі вже створюють цю нову літературу.

Існували в Одесі кафе «Хлам». В ньому можна було зустріти всю одеську літературну молодь. Відвідував його і Ільф. Зрідка він підіймався на маленьку естраду й читав вірші, які ніде не друкували.

Якщо відволіктися від зовнішнього показного гамору, що панував в «Хламі», то ми почули б цікаві спіречання, дискусії, сучасні ідей, думок.

Пройде багато років, і Олеша напишe, що «Хлам» був місцем, де юні письменники та поети вчiliся по-справжньому працювати. Можливо, кафе було «першим класом» літературної школи для письменника-початківця.

Хоча в той час Ільфа навряд чи можна було назвати письменником. Тільки наприкінці 1923 року він переїде до Москви і почне працювати в редакції «Гудка». З

1924 року він почне друкувати свої гуморески. І лише в 1925 році познайомиться з іншим одеситом Є. Петровим і буде покладено початок одній з найвидатіших літературних співдружностей.

Після цього знайомства почнуть з'являтися в московських газетах фельетони і гумористичні оповідання двох співавторів. А потім будуть два романи, що стали класикою радянської сатири, нариси, нові оповідання.

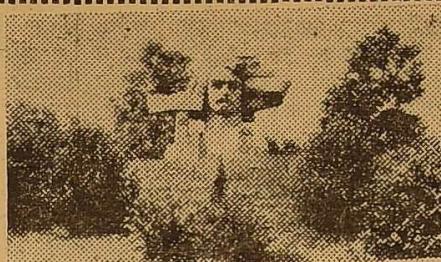
Багато що могло б вийти з-під пера двох чудоріхих письменників коли б не рання смерть І. Ільфа. Він помер в 1937 році. Але й те, що зроблено, увійшло до скарбниці радянської літератури, стало яскравою сторінкою в житті народу. Одесити з особливою гордістю називають імена своїх земляків, які виросли на нашому благодатному ґрунті, під нашим південним сонcem. І вони завжди пам'ятають, що саме Одеса стала колискою видатного письменника, тонкого сатирика, яким був Ілля Ільф.

I. Ільф та Є. Петров в усіх своїх творах зберегли непереможний дух оптимізму, про який сказав Бабель: «У нас в Одесі не буде своїх Кіплінгів. Ми мирні жителі. Та в нас будуть свої Мопасани. Тому, що в нас багато моря, сонця, красивих жінок і підстав для роздумів». Творчість I. Ільфа й Є. Петрова — яскраве свідчення.

І. ЦЕПЕНЮК.

НА ВИСОКІЙ ПОЛОНИНІ

Пам'ятається хвилюючий момент, коли на обрії могутньо і несподівано постало казкове видиво гір. Був світанок, і сонце, поволі підіймаючись, лило потоки свого проміння в долину, де скучився вранішній туман. Взагалі, сонце тут рідкій гість, більше панують дощі. Але цього разу день видався на диво лагідним і привітним. Величаво возвищалися горді у своїй красі гори.

Сбіймаємо зором гору, намагаючись побачити вершину, окутану третмливим маревом туману. Ale важко знайти межу між небом і землею. Захована вона десь у високості, недоступна людському зору. Стрункі смереки обліпили підніжжя і нерухомо стоять, як сторожа. Поміж горами, звиваючись вужем, торуючи шлях між гострого каміння, плине неспокійний Черемош. Добриден, річко, осіпава поетами, дай написати твоєї води. П'еш довго і не можеш вгамувати спрагу. Що за чарівнича сила в воді твоїй! Біжиши ти, Черемош, віками несеш неспокійні води, розбуджуючи своїм пісенним гомоном поетичну тишу Карпат.

Збуджені зустріччю з Карпатами, стоять студенти другого курсу філологічного факультету. Вони приїхали сюди, щоб почепнати скарби народно-поетичної творчості, якими так багата карпатська земля. Очолює групу доцент П. Т. Маркушевський, який неодноразово бував у Карпатах, і розповідає дещо з своїх спогадів.

Місцем своєї діяльності обрали с. Криворівню Верховинського району на Івано-Франківщині. Місцевість ця знаменита не тільки своїми пейзажами, але й культурним минулім. Досить сказати, що у Криворівні певний час жив великий письменник І. Я. Франко (зараз там, де він квартирував, встановлено будинок-музей його імені), Л. Українка, М. Коцюбинський, Й. Маковей, В. Стефаник. Ще й досі бережуть гуцули теплі спомини про них.

...Вечоріло. На гори лягли сутінки. Ніч поволі вкривала ковдрою гори. А спати не хотілося, хоч перед цим, вдень, перенесла нелегку дорогу. Стояли на дворі й дивилися, вражуючись вечірніми горами. Було таке передчуття, що зараз тишу розітне нечуттю раніш, але так багато знайомий по переказах, голос трембіти.

Назавтра взялися до роботи. Гуцули — народ талановитий. Тисячі пісень бережуть вони в своїй пам'яті. Скільки же тих експедицій перебувало тут, скільки пісень, приказок, поетичних легенд вже записано й надруковано, але скарбниця творчості далеко не вичерпалася, та їй вичерпается.

Ідучи понад Черемошем, помічаемо хату, якої раніш ніде не зустрічали. Нам пояснили:

— Це грауда. Так називають хати, які раніше будували, щоб вберегтися від насокок диких звірів. Весь двір навколо хати оточений високим дерев'яним парканом. Всі вікна виходять у двір. Виходить щось на зразок кріпості.

Захотілось неодмінно побувати там, оглянути все своїми очима. Заходимо. Зустрічає нас літній гуцул, гостинно приймає, заводить до своєї господи. З розповіді виявляється, що він особисто був знайомий з І. Франком. Розмова пожавлюється. Іван Хорук (так звуть гуцула) ділиться своїми враженнями, показує камінь на схилі гори, де любив відпочиняти письменник.

— Все щось писав, сидячи на камені, — говорить він. — Часто розмовляв з людьми. Всі його любили. Вмів він знайти таке слово, від якого ставало світліше на душі.

Господар розповідає легенду про славного сина Карпат месника Олексу Довбуша. Багато переказів і легенд складено про народного улюбленця, який був заступником в тяжкі роки панської сваволі.

Село Криворівня було місцем дій «чорних хлопців» (так називають опришків Довбуша в Карпатах).

Високо в горах є печера під назвою Довбушанка. Там, за переказами, Довбуш ховав свої скарби, відібрані в панів. Нам конче захотілося побувати там.

Нашим провідником був вчитель місцевої школи В. М. Адамович. Нелегка то була дорога. Півдня пішло на те, щоб досягти вершини. Тиша панувала в горах і тільки якийсь чарівний дзвін порушував її. Неподаліч корова мирно скубла соковиту траву. На ший в неї — маленький дзвіночок. Це він видобував ці неповторні звуки. І висить він зовсім не задля краси. По тому звуку гуцул знаходить свою худобу. Во заблукати в горах зовсім неважко. Є там місця, де, може, ступала тільки нога одного Олекси Довбуша. А дзвіночок той

нагадує тронку. Як в романі Олеся Гончара. Хлопці не втімались від того, щоб сфотографувати цікаве видовище. Взагалі, наші фотографи В. Мороз і О. Богуцький попали в скрутне становище. Зафіксувати хочеться багато (така краса навколо!), а плівок обмаль. Ale вони не впадають у відчай.

Підійшли до печери. Похмуро лежить каміння бескеття, надійно бережучи тайну. Легенда розповідає, що тут була скарбниця О. Довбуша. Не мало знаходилось сміливців відкопати багатства ці, але всі зазнали невдач. Якби там воно не було, але багатства, здається, існують і досить їх на всіх. Це — те саме похмуре каміння, що ось уже на протязі довгого часу дає поживу для прекрасних народних легенд про Довбуша. Легенда розповідає, що лежить величезний камінь, під яким Довбуш заховав багатства. Хто знайде той камінь і підніме, той оволодіє ними і стане щасливим до кінця своїх днів.

В будинку-музеї І. Франка все дихає старовиною. Ось речі, які належали письменникові. В цій кімнаті він жив, коли був гостем гуцулів. Завідуючий музеєм Микола Дзурак розповідає нам багато цікавого з фактів минулого. Ще й досі живуть люди, що близько знали письменника, живе племінник колишнього господаря цієї хати. Музей недавно реставрували, але все залишено так, як було десятки років тому.

Ішли дні. Зошити наші поступово наповнювались піснями, приказками, легендами. Ми не знали, чим більше захоплюватись; неповторною красою Карпат, народно-поетичною творчістю, чи людьми цього краю. Хотілося чимось віддявити людям. Надумали дати концерт власним силами. Давно приваблювали нас полонина. От туди й підемо. Домовившись з завідуючим клубом М. Венгриним, одного дня виїхали в гори, де ціле літо на полонинах випасається худоба. Нас уже там чекали. Виявляється, вони були повідомлені заздалегідь.

Слухаючи пісні і бачачи танці наших аматорів, світлішли сближчі гуцулів. Після концерту влаштували танці. Акомпонували хазяї. У парі зі скрипкою грала флюра. Хороше танцюють гуцули! Іхні танці надзвичайно емоціональні і захоплюючі. Недаремно тут майже в кожному селі існує свій самодіяльний ансамбл пісні і танцю. На прощання гуцуні гуцули пригостили нас бринзою і молоком, що пахло полониною...

Є в горах цікава місцина під назвою «писані каміння». Там побувало багато українських письменників і визначних культурних діячів. Для пам'яті всі вони ставили свій автограф на камінні. І ось, коли пройшло багато років, можна побачити вирізблени в камені імена І. Франка, В. Стефаника, О. Кобилянської, М. Коцюбинського.

Окрім того, там ще одкриваються чудові краєвиди на навколошні місцевості. Гора з писаними каміннями, здається, панує над іншими вершинами. Десь унизу, в долині, плають хмари — така висота!

Розбрелися в горах дівчата. Що вони шукають? Мабуть, червону руту...

В. БОРЕЦЬКИЙ.
Фото автора та В. МОРОЗА.

Н. І. КОНОВАЛОВА

Після тривалої тяжкої хвороби на 53 році життя вмерла доцент кафедри фізичної географії Ніна Іванівна Коновалова.

Н. І. Коновалова народилась в сім'ї колгоспників в Калінінській області. Вступила до Московського державного університету в 1939 році, а закінчила його в 1947 році. Перерв в навчанні Ніни Іванівні був звязаний з участю у Великій Вітчизняній війні. Брала участь у боях Ніна Іванівна на Воронізькому та 1-му Білоруському фронтах.

З 1947 по 1950 рік Н. І. Коновалова — старший інженер-гідролог інституту рибного господарства, учасник Камчатської експедиції.

Після закінчення аспірантури і захисту кандидатської дисертації при МДУ, з 1953 року до останніх днів свого життя вона працювала на геолого-географічному факультеті нашого університету на посадах старшого викладача, доцента, а в 1956—1957 роках — завідувала кафедрою гідрології та метеорології. З 1957 — доцент кафедри фізичної географії.

Багато сил віддала Н. І. Коновалова справі підготовки висококваліфікованих кадрів педагогів, вихованню їх в дусі безмежної відданості нашій партії і народу.

Н. І. Коновалова вела піділу наукової роботи в галузі ливневого стоку та захисту ґрунтів від водної ерозії, опублікувавши понад 20 наукових праць.

Н. І. Коновалова була активним громадським працівником. Вона неодноразово обирається членом і головою профбюро факультету.

Н. І. Коновалова була нагороджена ювілейною медаллю на відзнаку 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

Світла пам'ять про Н. І. Коновалову назавжди залишиться в серцях всіх членів нашого колективу.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

— говорить хтось з товаришів. Сильний звук рук і диск приземлився далеко в полі. Молодець!

Почував себе в той день «на висоті» і студент мехмату Клиничук. Перша спроба. Друга і... Ура! Юнак підкорив висоту. Також порадували тренерів Бересток, Нестеренко, Ігнатієв та інші.

Добре пройшли змагання. Про це говорили радісні обличчя учасників і організаторів. Звертаючись до юнаків та дівчат, голова спортклубу М. П. Бугайцов, сказав, що хоч сьогодні результати ще і далекі від громадських, але головне — брати участь в змаганнях, тренуватися, загартовувати себе для нових стартів, для майбутніх перемог з високими результатами.

Л. ВАЛЕВА.

Колектив кафедри педагогіки висловлює глибоке співчуття старшому лаборантові кафедри Ларисі Петрівні Струковській з приводу тяжкої втрати — смерті матері Аполінарії Данилевівні.

Редактор П. МАРКУШЕВСЬКИЙ.

СПОРТИВНІ НОВИНИ

ОСІННІ СТАРТИ

Гамірно і лунко було 16 жовтня на університетському стадіоні, хоч день був холодним і похмурим. Тут проходили змагання з легкої атлетики на першість університету, які були присвячені 50-річчю утворення СРСР.

Радувало те, що в змаганнях брали участь багато першокурсників. Іх відразу можна було пізнати, бо почували вони себе не зовсім впевнено. Адже це їх перші старти в університеті.

Ось біля бар'єрів розминаються бігуни. Зараз буде старт забігу на 100 метрів серед дівчат. Ох, як же хвильуються вони! Білява дівчина, невисокого росту, мабуть, хвильується більш за всіх, бо ніяк не може встановити колодки.

— На старт! — лунає голос судді.

— Увага! — проходить мить і...

ГПО на марші

НОРМИ СКЛАДАЮТЬ ДОБРЕ

21 жовтня на університетському стадіоні студенти перших і других курсів складали нормативи ГПО з легкої атлетики. Програма складалася з стрибків в довжину й висоту, штовхання ядра і бігу на 100 метрів. Учасники змагань були настроєні по-бойовому. В кожному секторі панувала справжня спортивна боротьба.

Непогані результати у штовханні ядра показали студент філологічного факультету Богуцький, студент юридичного факультету

Журик. В секторі для стрибків в довжину ініціативу переходили геологи та мехматівці: Третьяк, Апостолов, Гуцаленко, Мизенко. На бігових доріжках студенти також успішно складали нормативи. З дівчат найкраще пробігла стометрівку першокурсниця з мехмату Мизенко.

Таким чином, учасники змагань виконали програму з легкої атлетики, а попереду ще складання норм з плавання й стрільби.